

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, kedd 1913. augusztus 26.

192. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Analfabetáink.

Ezuttal csakugyan a valóságos analfabétákról van szó, úgy, amint azok számát a legutolsó népszámlálás eredményeiből megállapították illetékes helyen.

Az analfabétákat illető statisztikánk — sajnos, — az alábbi számokkal teljesnek egyáltalában nem mondható, miután az csupán a 24 évet betöltött férfinépségre vonatkozik, holott a teljes analfabéta-statisztika felöleli az iskolaköteles koron túl levőket, — vagyis a 15-ik és 24-ik életév között levőket, mindkét nemből s kiterjeszkedik természetesen a 24 éven felüli női népességre is.

Mindezt nélkülözzük az alábbi kimutatásban, amely azonban így is nagyon tanulságos és érdekes.

Az országban a 24 éven felüli férfiak száma 4.251.000. Ennek a számnak több mint a fele 2.337.000, a magyar férfiak számát jelöli. Ezután legtöbben vannak az oláhok, a kiknek száma (természetesen mindenütt a 24 éven felüli férfiak értendő) 745.000. A németek 439.000-en, a tótok 404 ezren vannak. A ruthének száma 86.000, a szerbeké pedig 117.000. Horvát van (Magyarországon) 45.000 s egyéb nemzetiségű 78.000. A 24 éven felüli magyar férfiak száma tehát 423 ezerrel haladja túl az összes nemzetiségek számát. Örvendetes eredmény ez, tekintve a folytonos szaporodást, de általában még mindig gyenge állapotnak kell

„A Tengerpart“ tárcája

A szerencse.

— Abban az időben, beszélt Charlier tanár, a Saintonge egy félreeső faluskájában éltem. A kormány 1100 franknyi évi fizetés fejében azt várta tőlem, hogy piszkos, avasszagu és férges fejű gyerekeket beavassak az olvasás és írás tudományába és mint-hogy nem ismertem politikai téren kiváló személyiséget, aki összeköttetései révén valamiképpen segíthetett volna rajtam: nem romélhettem egyebet a jövőtől, mint végleges kineveztetést 1800 frank fizetéssel és felette szerény nyugdíjjal. De fiatal voltam, természetem az optimizmus felé hajlott és szomorú életemet azáltal tettem tűrhetőbbé, hogy ragyogó illúzióknak engedtem át magam.

Tulajdonképpen boldogtalanságom azon a napon vette kezdetét, amidőn beleszerettem a kis Lucettebe, Saboureux falusi polgármester leányába. Am Saboureux büszke tulajdonosa volt 50 hektár szántóföldnek, hét tehénnel, öt ökörnek, három lónak, egy juhnyájnak, számos sertésnek és ezeken felül tekintélyes összeg készpénznek. Meg is tudta becsülni a saját értékét és megragadott minden alkalmat, hogy érvényre juttassa. Már a járása, a szava, ejh! sőt az is: miképpen

tartanunk azt, hogy a magyarság számbeli fölénye nem abszolút módon imponáló.

Az analfabetizmust illetőleg a magyar analfabéták számánál csak a oláhoké nagyobb. A 24 éven felüli oláh analfabéták 482.000-en vannak, vagyis az oláh férfinépségnek 65 százaléka analfabéta. Ez a kedvezőtlen percentuáció egyáltalában nem irható csak az iskolák hiányának rovására, miután az oláhság olyan helyen, ahol elkerülheti az iskolát, szívesen teszi ezt meg.

A 24 éven felüli magyar férfinépség analfabétáinak száma 431.000, vagyis nem egészen 19 százalék. A helyzet mindenestre javul évről-évre, hiszen a mult népszámlálás adatai szerint a magyar analfabéták száma a 20 százalékon felül volt. De a javulás nem olyan, amint azt a kulturális haladás iránt érzékkel bírók megkívánhatnák. Sokkal gyorsabb tempó kell, a mely ezt a még mindig nagy számot csökkentse. A kultuskormány, — igen helyesen — az analfabetizmus csökkentését nemcsak az elemi népiskolák fokozatos szaporításával igyekszik elérni, hanem ami szintén nagyon fontos, a felnőttek, — tehát az iskolakoron túllévő — analfabéták oktatásáról is gondoskodott. A költségvetésben e célra már fölvett 50.000 koronát ami kezdetnek elég, de tekintve az analfabéták nagy számát s azt a körülményt, hogy az analfabétaoktatásnak okvetlenül teljesen ingyenesnek kell lenni (ami azt jeleti, hogy még a taneszközök is ingyen adatnak a tanulni vágyó felnőtt analfabétáknak) ez az összeg épen nem mondható elégnek s az állapotok az analfa-

köpött a mezőkre, minden mozdulata a hatalmas és rettegett emberre vallott. Magamféle nyomorult iskolatanító, kinek kopott kabátja úgy fénylett, mint a kémény csöve: nem követhetett el nagyobb butaságot, mint megszeretni Lucettet. De a szerelmem, a mint mondani szokás, cigánygyerek és Lucette egy remek példány volt az emberi fajnak. Fehér volt, mint a tej és üde, mint a csipkerózsa. Szőke haja kis szénaboglyára hasonlított, melyet liliputik kezei halmoztak föl aratás idején. Szája csókra, mosolyra termett, a szeméi ragyogó kék lámpácskák, melyekben mintha szentjánosbogarak táncolnának...

Valódi átok volt — örület! Anyira szerettem őt, hogy érzéseimet el nem tudtam rejteni a parasztok éles tekintete előtt. Az öreg Saboureux, valahányszor találkoztam velem, mindig nagyot köpött és esengő, szarkasztikus kacagást hallatott. Egy tengeri kalóz vagy négenkirály kacagása volt ez.

Egy vasárnapon megint üzött, hajtott a kötségbesés, az espinettesi erdőbe tévedtem. Mint a sebzett vad, úgy bolyongtam az erdőben; gyötrött a szerelmem és elkéseredtem tépelődtem nyomorúságom sorsomon. Végre megihentem egy tisztáson. Le akartam ülni egy mohapadra, amidőn tekintetem egy emberre esett, ki fönn a magasban, tölgyfa ágai között függött. A nyakát köté-

béta oktatásra szánt összeg felemelését sürgetik. Sürgetik pedig különösen most, a mikor az irni olvasni tudás a választói jogosultságnál igen fontos tényező lett. Az Országos Közművelődési Tanács már most is érzi, hogy az analfabéták, — akiknek országos oktatását e Tanács végzi, — sokkal nagyobb számban jelentkeznek a tanfolyamokra, amióta a választói törvénynek az az intézkedése, hogy az Országos Közművelődési Tanács analfabéta tanfolyamait sikeresen elvégzett hallgatók számára kiadott bizonyítvány egyenértékű az elemi iskola IV. osztályának bizonyítványával, a papok és tanítók útján nyilvánossá lett. Szinte féltős, hogy a rendelkezésre álló összeg nem fogja bírni az évenként jelentkezők oktatását.

Legkedvezőbb a percentuáció a német analfabétáknál, akiknek száma 54.000, vagy is 12 százalék.

Tót analfabéta van (24 éven felüli férfi) 101.000 (24 százalék.) A szerb analfabéták száma 44.000 (37 százalék), a ruthéneké 67.000 (76 százalék!), a horvátoké 11.000, az egyéb nemzetiségeké 38.000.

Látnivaló tehát, hogy az analfabéták oktatása úgy a magyar, mint a nemzetiségi analfabétáknál igen nagyfontosságú feladat s hogy mindenütt nagyon sok még a tenni-való. Különösen fontos pedig, hogy a nemzetiségi analfabéták a magyar írás és olvasásra taníttassanak, mert ilyen módon helyre pótolhatják azt, amit az iskola elmulasztott: a magyar nyelv tudásának elsajátítását is.

szorította össze nyelvét kilógott száján, szeméi kidülledtek és iszonyúan tágultak; arcának lilásfekete volt a színe; minden valóságosság szerint öngyilkos előtt állottam és első pillanatban rémülten visszahökkenem.

— Na, csak esőndesen! — dörmögtem aztán. — jobb ennek a legénynek sorsa a tiednél! Ez legalább nem szenved tovább.

Hanem a természetes ösztön nem volt összhangban szavaimmal. Mert gépiesen hozzáálltam a mentési munkálathoz. A mélyen lehajló ágakba kapaszkodva felkusztram a fára és föloldottam a kötelet: az emberrel karjaimban értem le újra a földre és minden lehető módon inarkodtam életre kelteni. Értettem ehhez, minthogy figyelemmel elolvastam, amit erre vonatkozólag megállapított Jesserand tanár híres értekezésében, mely a rhytmikus nyelvmozgások teóriáját fejtegeti.

Betegem teste még egészen meleg volt. Élesztési kísérleteim mégis eredménytelenek voltak eleinte. Már lemondtam minden reményről, midőn végre életjelet adott. Fél órával később öntudatra ébredt és bálálkodott.

— Hogy boldogságot követtem el — szölt — azt csak abban a pillanatban láttam be, mikor a kötélén függtem.

Rövid szavakkal elmondta nekem, miért akart véget venni életének. Állatkereskedő volt P...ben és elvesztette minden vagyonát Kétségbesésében az erdőbe rohant

A magántisztviselők ügye mint nemzetiségi kérdés.

—o—

(J. J.) A mostanában megindult mozgalomban itt is, ott is olyan hangok hallatszottak, hogy Fiumében a sokféle nemzetiség miatt egyesületi élet nem lehetséges. Sőt olyan állítások is hangzottak, hogy az egyesület csak addig él, amíg nem él, vagyis ameddig nincsen egyesületi élet. Hát ezt egyenesen tagadom.

A magántisztviselők egyesületéből természetesen ki lévén zárva a politika, itt nemzetiségi surlódások nem keletkezhetnek. Az egyesületi életben minden nemzetiség jogát tiszteletben kell tartani és így minden surlódásnak elejét lehet venni. Elvégre művelt emberekről van szó, akik meg tudják érteni, hogy csakis kölcsönös türelemmel lehet valamit elérni. Más a politika és más a magántisztviselők ügye. Lehet, hogy a magántisztviselők közül egyesek a politikai életben erős nemzetiségi agitációt fejtenek ki, de az egyesületben elnémul a politika és mindenki kollegáját, nem pedig politikai ellenfelét látja a tagokban. Mi nem politizálunk, mi saját ügyünkért küzdünk és akkor, amikor közös érdekek védelméről van szó, kezét fog minden magántisztviselő nemzetiségi különbség nélkül.

A magántisztviselők eddig is érintkeztek más nemzetiségű kollegáikkal. Mind-egyikünknek vannak olasz, horvát és német barátai, akikkel egész jó egyetértésben vagyunk. Kérem tehát, hogyha ez a társadalmi érintkezés a különböző nemzetiségi tagok között a kávéházban lehetséges, miért ne volna az az egyesületben lehetséges? A mi egyesületünkben, amelynek érdekét előmozdítani minden magántisztviselő nemzetiségi különbség nélkül fontos kötelességének tartaná.

Azonkívül, hogy mi éppen az egyesületi élet kifejlesztésétől várjuk azt, hogy a magántisztviselőkben felébred az érdeklődés közös ügyünk iránt, az egyesület azáltal, hogy a különböző nemzetiségű magántisztviselőknek alkalmat ad az érintkezésre, fontos szolgálatot tesz annak a korszaknak, a melyben majd ledőlnek a korlátok, amelyeket az emberek nemzetiségének és vallásá-

— hurkot kötött ...

Valóban szögyenletes gondolat volt tőlem — fejezte be. Ha valamikor nehéz bánat éri kegyelmedet, ne kövesse a példámat... De most jöjjön velem — be akarom mutatni a mentőmet barátainknak.

Még kissé gyöngé volt, de karomba támaszkodva lassan vezetett P. felé. Odaértünk egy óra múltán és megjelentünk a vásártéren éppen abban a pillanatban, amidőn véget ért az ünnepély, melyen fölavatták Jacques Vermonniersnek, a 13-ik század egy költőjének szobrát. Az embertömeg széjjeloszlott, csak néhány férfi állt még a szobor mellett, csevegve és nevetgélve. A kísérem ezek felé tartott:

— Miniszter ur! — kiáltotta — polgármester ur! Nézzenek ide, ez az ember itt megmentette az életemet! Fölakasztottam magam és már halott voltam. Ő életre ébresztett, ő adta vissza nekem az életet?

A férfiak csodálkozva néztek reánk. Egyikük őszhaju, vörösbarcu, sárgásszemű ember, ráförmedt az állatkereskedőre:

— Miért akasztottad föl magad?

— Kétségbeesésből, miniszter ur, mert elvesztettem mindent, amim volt. Akkor elmentem az erdőbe és kötelet kötöttem a nyakamra. Utolsó perében arra jött ez az ur, föl-mászik a fára, fölbotítja a hurkot, lefektet és levegőt fúj belém. Nem nagyszerű eset-e kedet ez? És ha van, aki élnet érdemel: ő

nak különbözősége emel. Nem felemelő az a tudat, hogy a magántisztviselők egyesülete egyik fő tényezője az emberiség haladásának? Nem szép dolog az, hogy a fiumei magántisztviselők egyesületében négy nemzetiség nyújt baráti kezét egy célnek: a magántisztviselők helyzetének javítása érdekében?

Példákra hivatkoznak akkor, amikor lehetetlennek tartják az egyesületi élet kifejlesztését. De ezek a példák egy cseppet sem találóak. „A nemzeti kaszinóba mesterségesen lehelnek életet” mondják. De ez a kaszinó csak szórakozásra létesült, ott nincs közös érdek, amely a tagokat felgyűjtené a kör helyiségébe. A mi egyesületünkben, a mely egy közös cél érdekében gyűjti össze a tagokat, fel fogunk járni, nemcsak azért, mert ott elszórakozhatunk, hanem azért is, mert ott vitális érdekeinket beszélhetjük meg, mert ott legalább részben kulturális szükségleteinket is kielégíthetjük.

S ha már meg is kísérelték volna a magántisztviselők egyesületében az egyesületi életet kifejlesztetni s ha ez kudarcra is végződött volna, még akkor is meg kell még egyszer kísérelni. Meg kell pedig azért, mert azóta a viszonyok megváltozhattak — a mint hogy meg is változtak, mert máskülönben nem indult volna meg ez a mozgalom, mely rövid idő alatt oly nagy visszhangra talált. Más elemek kerültek Fiuméba, fiatalok, tettekresek, akiket csak vezetni, irányítani kell és mindent keresztül visznek.

S ha kudarcra is végződne az újabb próbálgatás, akkor is meg kell kísérelni. Meg kell győződni arról, vajjon tényleg még mindig éretlen-e a mi ügyünk és kelle-e még pihentetni.

De mi hisszük és valljuk, hogy ügyünk már eléggé érett, mi tudjuk, hogy próbálgatásunk nem fog kudarcra végződni.

Ujdonságok.

—o—

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1

az. Az őszhaju férfi lassan felém fordult és figyelmesen tekintett reám.

— Ki vagy és mi a mestenséged? — kérdezte röviden, de barátságosan.

— Pierre Charlier a nevem — szoltam — és iskolatanító vagyok Croix du Montoiron.

— És ki tanított meg arra, miképpen kell bánni tetszhalottal?

— A Jusseraud doktor értekezlete — válaszoltam.

Abeszéltő arca fölragyogott: nagy hiúsággal vegyült örömet fejezett ki.

Ó, ó — kiáltotta — hát te olvasod a Jusseraud doktor műveit? Te?

— És vidám hahotára fakadt.

— De fiam, tudod-e, hogy én vagyok az? Jusseraud doktor, közoktatásügyi és szép-művészeti miniszter... És te, te szerenés fráter vagy! Persze, hogy megkapod a „mentési érmet”, ugyancsak megérdemled! Ezenkívül megkapod a „Pálma rendjét”. Mert croixdumontoiri iskolatanító, ki a legjobb módszer szerint tud elbánni tetszhalottakkal: nem közönséges ember. És ezzel nem fejeztük be a dolgot: lesz gondom rá, hogy elhelyezzenek, nem fogsz itt elsavanyodni fiam!

Megveregette a vállamat, megparancsolta az öt kísérő fiatal embernek, hogy jöjjenek föl a nevemet és kezét szorított velem.

óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal ki-vándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapiokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológvár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kirándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

—o—

— Kormányzóék elutazása. Wickenburg István gróf kormányzó családjával együtt tegnap délután 6 órakor elutazott Fiuméból. Az állomáson megjelentek Weinhart Gusztáv pénzügyigazgató, Kubányi Árpád forgalmi főnök, Késmárky Rezső dr. határrendőrségi tanácsos, Verneda Emil miniszteri titkár, Villányi Frigyes báró miniszteri s. titkár, Hesz Ferenc főellenőr, állomásfőnök, stb. stb., akikkel a kormányzó és a felesége a vonat elindulásáig barátságosan elbeszélgettek. A kormányzóék mintegy három hétig maradnak wischenauai birtokukon.

— Névváltozás. Havas Izsó a Smith és Meynier papirgyár r.-t. igazgatója, utónevét hatósági engedéllyel, Imré-re változtatta.

— Szerkesztőségünk. Lapunk felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa Murai Jenő ma néhány heti üdülésre elutazott Fiuméból. Távollétében a lap szövegrészéért Kálmán Pál segédszerkesztő felel.

— Folytasd... fiam! — szolt, mielőtt távozott.

Amidőn alkonyat idején visszaértem a faluba: elibém rohant Croix du Montoir minden népe. Egyike az elsőknak volt Saboureux, kit Lucette kísért. Megszólított, nagyot köpve —: mint ahogyan ő be szokott vezetni minden beszélgetést: ezuttal azonban szeretetnemléltó, jóakaró, majdnem barátságos módon tette ezt.

— Na, öreg Charlier barátom, kiáltotta hallom, érmet kap kegyelmed és szép rendjelet a gomblyukába — ez nagy dicsőségünkre válják mindnyájunknak, igyék velünk egy üveg jó ó-bort!

Enyém lett az érem, a „Pálma” és Lucette, elhelyeztettem nagyobb városba, folytattam tanulmányaimat és megtiszteltem a becsületrend kedesszójával. E kitiüntetés okmányát az apósom még ma is kiállítja minden vásáron.

Ami történetem tanulságát illeti, be kell vallanom, hogy nem egészen világos: azt bizonyítja-e: hogy mentesük meg az öngyilkosságoktól, — vagy nem erősíti-e meg inkább a nép rétegeiben elterjedt babonát: hogy szerencsét hoz a fölakasztott ember kötele?

J. H. Rosny.

A központi választási bizottság ülése.

A központi választási bizottság szombaton délelőtt tartott Dardi Vazul városi tanácsvezető elnöklésével. Az ülésen az 1914. évi politikai választási lajstrom ellen beérkezett felszólamlásokat tárgyalták. A bizottság elutasította Fodor Árminnak 200 vasutas felvételére vonatkozó kérelmét Adelsfeld dr. előadónak azon véleménye alapján, hogy csak az a vasutas lehet választó, aki mint az állam egyik vállalatának alkalmazottja 18 korona állami adót fizet. Budin Delimir felszólamlásának tárgyalása és a reá vonatkozó észrevételek megtétele után a bizottság elhatározta, hogy mindkét felszólamlást a Kuriához terjeszti fel.

E helyen szöveljük fel a magyar választókat, hogy a városházán közszemlére kitett központi választási lajstromban okvetlenül nézzék meg, nem-e hagyták ki a neveiket a lajstromból. Esetleges észrevételeiket az erre kitűzött határidőn belül pedig feltétlenül tegyék meg.

— **Moravék Lipót meghalt.** A fiumei vasutasságnak és vele együtt a magyarságnak mély gyászja van: *Moravék Lipót* m. kir. államvasuti főfelügyelő, fiumei forgalmi főnök vasárnap hajnali 6 órakor Lovranban meghalt. Moravék 1855. évi november hó 15-én született Gjurjevóban, ahol édes atyja — egyébként pápai származású magyar ember — gazdatiszt volt egy nagyobb uradalomban. Elemi iskoláit Pápán, a reáliskolát pedig Budapesten elvégezve a budapesti József műegyetem hallgatója lett, majd 1875. évi május hó 17-én a magyar királyi államvasutak szolgálatába lépett. Hosszu szolgálatának egész idejét Fiumében töltötte és az 1890. évi július hó 1-től kezdve ő vezette a fiumei főnökséget, amelynek hatásköre kiterjed a fiume—zágrábi vonalon kívül a károlyváros—kaprangi helyiérdekű vasutára is. Moravék forgalmi főnöknek rengeteg érdemei vannak Fiume állomás fejlesztése körül és nagy tudását, speciális tapasztalatait a vasutagazgatóság mindig kellőképpen honorálta is. Sőt a Magyar-Horvát tengerhajózási részvénytársaság is részt kért magának Moravék munkásságából, mert már évtizedekkel ezelőtt bevezetett a igazgatóságának tagjai közé. Az elhunyt régóta betegeskedett. Cukorbetegségéből kifolyólag gégegyékét megfertőzte a tuberkulózis és hiába keresett bájjára enyhülést, nem használt neki sem Poesine balzsamos levegője, sem a lovranai tartózkodás. Betegsége gyógyíthatatlan lévén, a máv. igazgatóság még május hónapban szabadságot és felmentette hivatalának vezetésétől. Azonban érdemeire való tekintettel nem nyugdíjazta, hanem meghagyta összes illetményeinek élvezetében. Halála vasárnap délelőtt gyorsan elterjedt a városban és mindenfelé, de különösen a vasutasok körében a legnagyobb részvételt keltette. Hétfőn este 10 órakor szállítják Lovranból fiumei lakására, ahonnan kedden délután négy órakor temeti Martinec apátkanonok fényes papi segédlettel. Temetésén a máv. igazgatóság, a zágrábi üzletvezetőség és a déli vasút küldöttséggel fogja magát képviseltetni.

— **Magyar gyógyszerár Fiumében.** — Fiumének 8—9000 főnyi magyar lakossága, dacára eddig nem volt magyar gyógyszár. Most örömmel értesülünk, hogy lébenyi Chapo János okl. gyógyszerész kérvényt adott be Fiume városához egy, a külső, főleg magyarok által lakott negyedben nyitandó új patika dolgában. Minthogy Fiume lakossága az utóbbi években annyira szaporodott, hogy a népesség arányában is megvan a szabályzatban előírt kellék, mely a kilencedik fiumei gyógyszerár megnyitását lehetővé teszi, alapos a remény arra, hogy lébenyi Chapo János, aki különben

előkelő és vagyonos magyarországi földbirtokos is, meg fogja kapni a patika megnyitási jogát. A fiumei magyarság bizonyára örömmel venné tudomásul.

— **Cápát fogtak.** Succa Biaggio capodisztriai halász tegnap délután a világítótorony mellett horoggal halászott. Egyszerre hatalmasat rándult a horog, a következő pillanatban pedig közvetlen közelben felbukant egy hatalmas cápa, melyet megfogott a nagy horog. A cápa villámgyorsan vitte a csónakot a nyílt tenger felé, amit Succa az evezőkkel igyekezett csökkenteni. Mintegy 200 méternyi rohanás után a szörnyeteg kimerült, mire Succa a horogtartó láncot a lehetőségig felesavarta, aztán visszavezette a világító toronyhoz. Ott a még vergődő cápát néhány baltacsapással agyonütötte, majd csónakra tette és behozta Fiuméba.

A cápát ma reggel a halesarnokban közszemlére tették ki. Hossza pontosan 4 méter 40 centiméter. Sulya 6 métermázsá. Mint kiderült, a szörnyeteget Veglia sziget mellett fogták, így a szerencés halász az osztrák tengerészeti hatóságtól is kap 200 korona jutalmat azon kívül, hogy a szörnyeteget egy fiumei halász 1340 koronáért megvette.

— **A fiumei m. kir. áll. főgimnáziumban** a magánvizsgálatokat szeptember hó 1—6-áig fogják tartani. Az érettségi írásbeli része szeptember hó 10-én kezdődik. Az érdekeltek jelentkezzenek az intézet igazgatójánál a délelőtti órákban minél előbb.

— **A szokolisták Abbáziában.** Mint minden évben nyáron, most is felkeresték a szokolisták Abbáziát, ahol egy népünnepély keretében rendezték szabad gyakorlataikat. A szokolisták, mely részben politikai egyesület is, Abbáziában a legszebben viselkedtek, a zünnepélyük impozánsan, minden incidens nélkül folyt le, dacára, hogy azon igen sok kíváncsi magyar és német fürdővendég is részt vett.

— **Német katonai ünnepség Pólában.** Nemrég megírtuk, hogy a német haditengerészet Goeben dreadnought-típusú gyorscirkálóját a földközi tengeri viharok alkalmával annyira megsérült, hogy dokkba kellett szállítani. E célból Pólába szállították a Goeben-t, amelyet már teljesen kijavítottak. Minthogy a Goeben még csak egy éve van vizen, így, a tulajdonképeni hivatalos átvétel csak most lesz. Meg fog tehát történni az a ritka eset, hogy Németország egy hadihajóját a monarchia egyik kikötőjében veszik át. Mint értesülünk, a hivatalos átvétel nemsokára meglesz, amikor nagyobb német bizottság fog Pólába érkezni.

— **A hét fertőző betegségei.** A városi tisztviselői hivatal jelentése szerint Fiumében és kerületében az augusztus 18-tól 24-ig terjedő héten egy vörheny- és két kanyaró eset fordult elő. A kórházba két diftériusz beteget szállítottak.

— **A tartalékosok visszatérése.** Boszniából és Dalmáciából még folytonosan küldik haza azokat a tartalékosokat, akik a határon szolgálatot teljesítettek. Tegnap a Nippon osztrák gőzös 2036, a Gödöllő Ungaró-Croata gőzös pedig 100 tartalékos katonát hozott Fiuméba. A visszatérő katonák innen különvonaton utaztak hazafelé.

— **A pincérnő tolvaja.** Már jelentettük, hogy ellopották egy abbaioi pincérnő bőröndjét, melyben svájci himzések voltak. Ezen a nyomon ma elfogták a tolvajt. Márku Juon, galaci illetőségű kikötőőrnek szeméjében, ki a svájci himzéseket el akarta adni. Büntetésének kitöltése után Romániába fogják toloncolni.

— **Feljelentés egy kereskedő ellen.** A Magyar Kereskedők Lapja írja: Venanzi G. fiumei kereskedő ellen két helyi hitelezője 10.000 korona összegben foglalást vezetett. Az 5180 koronára becsült áruraktárt 3001 koronáért árverezték el. Minthogy a csőd megnyitását 600 korona óvadék letételétől tették függővé, amire a kis összeggel érdekelt kérvényezők nem voltak hajlandók nem maradt más hátra, mint adós ellen a büntető eljárást megindítani.

— **A kikötőből.** Aug. 24. Érkezett, József Ágost Főherceg magyar gőzös Sydneyből, 5195 darab fával; Mátyás Király magyar gőzös Marseilleből, 1600 láda narancsal, 1000 zsák cementtel, 75 hordó eszterőnyaggal, 35 bál bőrrel, 60 hordó festékkel és 10 tonna vegyes áruval; Josephine osztrák gőzös Velencéből, üresen; Széchenyi magyar gőzös Londonból, üresen.

Indult: Nippon osztrák gőzös Triestebe, üresen.

— **Késelő vőlegény.** A Castua melletti Djurne községben kereszmája van Smarich János gazdának. A kereszmába a minap beért egy turista, aki szállást kért. Smarich az első emeleten adott ki egy szobát a turistának, aki két napig maradt Djurne-ban. Tovább nem maradhatott, mert egy kellemetlen kaland, amelyre bizonyára holta napjáig emlékezni fog, a község elhagyására kényszerítette. Ugy történt a dolog, hogy a turista megismerkedett a korosnáros egyik nőrokonával, egy 18 éves szép leánnyal, aki — dacára, hogy vőlegénye volt — elfogadta a turista széptevéseit. Egy délutánon elcsúsztak az erdőbe s a turista éppen szerelmes szavakat suttogott a leányka fülébe, amikor a süriüvöl előrontott egy parasztvőlegény és hosszú bieskáját villogtatva rájuk rontott. A turista azon a véleményen volt, hogy egy kis szerelemért nem érdemes meghalni s uccu neki, futásnak eredt. Az áldozat a szégyen leány lett, akit a vőlegénye három helyen megszurtt. A sérülések szerencsére nem súlyosak.

— **Megszökött a férjétől.** Gradaz község előjáróssága táviratban arról értesítette a fiumei városi rendőrséget, hogy Kuhary Márk ottani gazda felesége egy községbeli fiatalemberrel megszökött s Amerikába akar kivándorolni. Az értesítés szerint Kuhary nem kívánja felesége letartóztatását, csak azt kéri, hogy az asszonynál lévő s az ő tulajdonát képező 600 koronát mentsék meg számára.

— **A Szező-szanatóriumba** e héten a következő vendégek érkeztek: Szidner Márton dr. Budapest; Stolzmann N. és neje New-York; Benes Imre, Mayerhofer Victoria Budapest; Fried János dr. ügyvéd Nagyvárád; Schwarcz Mór kereskedő Nagyvárád; Stric Peti Budapest; György Miklós Pozsony; Kunodi Armin Budapest; Pálincás András Ákosfalva; Gulyás József Budapest; Kardos Lipót Temesvár; Reichmann Benőné Budapest.

— **A szomszédasszony büne.** A rendőrségen tegnapelőtt Kera Antonietta háziasszony panaszt tett, hogy lakásába valaki behatolt és tömérdek ruhaneműt vitt el. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és megállapította, hogy a Kera Antonietta szomszédságában lakó Maracich Jozefa követte el a lopást. Letartóztatták.

— **Elütötte a kerékpár.** Jakob Ferenc 6 éves fiúskát szombaton délután játszózása-közben egy kerékpár elütötte s elgázolta. A biciklis hátra sem nézve tovább száguldott, a fiúskát pedig meglehetősen súlyos zuzódásaival a kórházba vitték.

x **Fogműterem.** Legujabb amerikai módszer. Modern higiénia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. Novák Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42. a Corso mozi fölött.

— **Ha a férj Amerikában van.** Linich Mária 25 éves grobniki asszony négy év óta Amerikában van. Az asszony viszonyt kezdett egy fiatalemberrel s a következmények nem maradtak el. Hogy férje meg ne tudja hűtlenségét, Linich Mária magzatelhajtást követett el. A süsági csendőrség ezt egy névtelen levélből megtudta s letartóztatta az asszonyt, aki bevallotta bűnét.

— **Corso mozi.** Ma esti műsor: Halászat a viharban. — A sárga rózsa, dráma. — A szabadság hatása, bohózat.

— **A Tatra torpedónaszádromboló próbajáratái.** A Ganz—Danubius-gyár itteni gyártelepén épülőfélben levő Tatra-osztályú torpedónaszádrombolók közül az első, a Tatra, most végzi próbajáratát a pólai kikötőben levő kísérleti mértföldön, a cs. és kir. haditengerészet e célra delegált bizottsága jelenlétében. A szombaton megtartott hivatalos előpróbánál a romboló 33.18 csomó sebességet ért el, ami az előírt gyorsasághoz képest fél csomónál nagyobb többletet jelent.

Ez az eredmény nemcsak a Ganz—Danubius, hanem a hajóval szállított speciális felszerelési anyagok, készülékek, öntvények, stb. révén az egész magyar ipar sikerét jelenti, amelynek érdekei ennek a hajónak építésénél, épügy, mint a többi épülőfélben levő hajónál a legrigorozusabban nyertek védelmet.

Vánkföldi anyagot a magy. kir. kereskedelemügyi miniszterium jóváhagyásával, csak a hadügyminiszterium tengerészeti osztályának szankciójával, de még ausztriai anyagot is csak a magyar kereskedelemügyi miniszterium hozzájárulásával lehetett felhasználni. Mindkét esetben csak akkor, ha a szóban forgó anyagot a magyar ipar bebizonnyított vagy egyáltalán nem, vagy csak absolute drágábban, illetőleg később tudta volna szállítani, amely utóbbi körülmény a szállítási határidő szempontjából volt fontos, amelyre a hadügyi kormány a közelmúlt eseményekre való tekintettel érthető okokból nagy súlyt fektetett.

A Tatra hajóteste meg a kazánok a Ganz—Danubius-gyár fiumei telepén, a hajóturbinák a cég budapesti kőbányai-uti gyárában készültek, ahol leszállításuk előtt a leg gondosabban ki is próbálták őket s ahol a Tatra-osztály többi járművei, a vízrebozó Helgoland és Novara cirkálók, valamint az épülőfélben levő Szent István csatahajó részére még összesen tízen négy gőzturbiná van munkában, körülbelül 150.000 lóerőteljesítménnyel.

A torpedónaszádromboló az ugynevezett nagy rombolók közül való és flottánk erejét nagy gyorsaságával nem kis mértékben fogja emelni. Ezt a nagy gyorsaságot gőzturbináktól nyeri, amelyek percenként körülbelül hatszáz fordulatot tesznek és a gőzt Yarrow-rendszerű kazánokból nyerik. Két darab 10 milliméteres és hat darab 7 milliméteres ágyú valamint a szükséges torpedólangetrózó csövek gondoskodnak a hajó biztonságáról, a melyen a szolgálatot körülbelül száz ember fogja ellátni.

Csütörtökön, a hó 14-én, lesznek a hivatalos végső próbák, amelyek után — ha ugyanilyen kitünő eredménnyel zárulnak, a mi a legrealisabb alapon remélhető — a haditengerészeti bizottság a járművet a haditengerészet állománvába át fogja venni.

Itt említjük meg, hogy a típus többi járművein, a Balaton, Csepel, Triglav, Orjen, Lika nevű rombolókon is serényen folvik a munka és elkészültük után előreláthatólag szintén a magyar ipar teljesítőképességét fogják hirdetni.

Velence Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozó helye.

— **Estéknént zenehangverseny.** —

TÖZSDE.

	Aug. 23 zár lat	Mai ár. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	822.25	823.50
Oszt. hitelrészvény	525.—	626.—
4%-os koronajáradék	81.30	81.30
Oszt. magy. államvasút	705.—	706.—
Jelzálogbank	422.50	425.—
Leszámitóbank	515.50	515.—
Haza Bank	284.—	285.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	548.50	552.—
Rimamurányi	710.50	713.—
Salgótarjáni	766.—	770.—
Közuti Vasút	634.50	638.—
Városi Villamos	353.—	355.—
Adria	586.—	591.—
Déli Vasút	129.50	—
Magyar Cukoripar	2650.—	—
Rizsgyár	3675.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	12.02	—
Búza októberre	11.58	11.52
Rozs októberre	8.95	8.86
Tengeri májusra	7.57	8.29
Tengeri augusztusra	8.30	8.20
Tengeri szeptemberre	8.24	7.40
Zab októberre	8.36	8.25
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszt. hitelrészvény	624.75	625.—
Magyar hitelrészvény	820.—	822.—
Oszt. magy. államvasút	703.50	705.50
Déli Vasút	128.—	129.50
Alpesi	934.—	941.—
Skoda	825.—	826.—
Oszt. koronajár.	81.35	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi köté- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölesönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takaréksz. Susák	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1050.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. reg.	1900.—
Magyar Olajgyár	1760.—
Austro-Americana	202.—
Navigazione Libera Triest	284.05
Oszt. Lloyd	619.—
Stabilimento Tecnico	587.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	9750.—
I. Trieszti Rizsgyár	425.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	727.—
Spalato Portland Cement	434.50
Assicurazioni Generali Nap.	362.—
Riunione Adriatica	835.—
	3680.—

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4

Min két szállóban kitünő konyha és arnyas kertek Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Tisztelettel értesitem a n. é közönségét, hogy

poloskairtást

lakásokban és mindennemű helyiségekben, a horvát kormány és Fiume város tanácsa által alkalmazott kitünő Stienicin szerrel olcsón elvállalok. Számos megbízást kér

Miškovich Simon

Susák Boulevard 121.

Elarusítás kicsinyben:

PAVACICH drogeria Fiume Corso.

Távirat — Telefon.

Caneva a király előtt.

ISCHL, aug. 25. Ő felsége tegnap Ferenc Ferdinánd trónörökösével együtt kihallgatáson fogadta Caneva olasz tábornagyot. A kihallgatás után dejeuner volt, melyen Caneva örömmel emlékezett meg királyunk kitünő egészségéről és esodálkozott azon, hogy ugy ő felsége, mint a trónörökös, milyen pompásan beszélnek olaszul.

Tisza Bécsben.

BÉCS, aug. 25. Tisza István gróf tegnap délután Bécsbe érkezett.

Skerlecz állapota.

ZÁGRAB, aug. 25. Skerlecz báró állapota javult, ugy látszik nem kell a kezét amputálni.

Aviatika.

BUDAPEST, aug. 25. Wittmann Viktor tegnap Kvasz Andrásal együtt felszállt és egy óra hosszat maradt a levegőben. Körülbelül 1100 méter magasan repült.

Lefoglalt játékbank.

BÁRTFA, aug. 25. A csendőrség tegnap egy kávéházban lefoglalt egy játékbankot, melyben 3000 korona volt.

Vasuti szerencsétlenség.

SZABADKA, aug. 25. A budapesti gyorsvonat beleszaladt egy üresen álló viadálisba, amelynek négy kocsija felborult. Emberéletben nem esett kár.

Letartóztatott kémek.

TRIEZST, aug. 25. Az olasz-osztrák határon egy nyolc tagból álló német turistának öltözött csapatot tartóztattak le kémkedés gyanúja miatt. Erődtímenyek rajzait találtak náluk.

Anarkista tüntetés.

PARIS, aug. 25. Tegnap nagy anarkista tüntetés volt a katonaság ellen. Háromezer csendőr és rendőr sem volt képes a tüntetőket szétesztetni, csak midőn a tüntetés is mefőkezett és fecskendővel kezdett dolgozni, osztott szét a tömeg.

Mulatás közben.

DEBRECEN, aug. 25. A közeli Kaba községben együtt mulattak Stiff József és Csordás Bálint gazdák. Összevesztek és Csordás szíven szurta Stiffet, aki rögtön meghalt.

Csaló ügynök.

BUDAPEST, aug. 25. A rendőrség letartóztatta Nagy Károly ügynököt, mert kaució alkalmazottaitól 4000 koronát el-sikkasztott.

Tűz.

RAKOSCSABA, aug. 25. Ma reggel óta nagy tűz pusztít. A kár már eddig is sok ezer korona.

Autoszerencsétlenség.

BRÜSSZEL, aug. 25. A tegnap tartott autóversenyen Woellmont báró autója felborult. Woellmont báró szörnyen halt.

Halál a mulatságon.

NAGYSZALONTA, aug. 25. A dalárda tegnap mulatságot rendezett, melyen jelen volt Költő Kálmán s. jegyző is. Költő egyszerre rosszul lett és pár perc múlva meghalt.

Halálos boxverseny.

LIVERPOOL, aug. 25. A tegnapi boxoló versenyen Baltham angol boxoló győzött egy délamerikaival szemben. A küzdelem után Baltham rosszul lett és meghalt.

Macedóniai küldöttség Bécsben.

BÉCS, aug. 25. A macedóniai küldötteket ma délben Berchtold külügyminiszter képviselőtében Macchio osztályfőnök fogadta, akinek előterjesztették a Macedóniában lakó bolgárok kívánságát.

Szerbia és a monarchia viszonya.

BECS, aug. 25. A Südslavische korrespondenz a következő jelentést kapta Belgrádból: Pasic miniszterelnök az utóbbi napokban több kijelentést tett Szerbiának a háboru utáni politikájáról és rámutatott arra, hogy Szerbiában a legfontosabb dolognak tekintik, hogy a szomszéd monarchiával való viszony barátságos és őszinte legyen. Pasicnak ez a nyilatkozata, amely egyes szerb lapoknak hangulatát is kifejezi, megfelel a komoly szerb körök nézetének és a Bukarestből és Athénből megnyilvánult kívánalmaknak.

Ünnepségek Belgrádban.

BELGRÁD, aug. 25. A hazatérő csapatok ma reggel 7 órakor a trónörökösrel az élkön bevonultak a fővárosba. A város zászlódszót öltött. Számos diadalkaput állítottak fel. A Therezian, melyet holnapról kezdve Trónörökös-térnek fognak nevezni, különböző hadijelvények vannak kiállítva. Este a várost ünnepiesen kivilágítják és a városi polgárok fátylasmenetet fognak rendezni.

Török békeajánlat.

LONDON, aug. 25. A Times konstantinápolyi levelezője a következőket írja: Egy befolyásos török államférfi kijelentette, hogy Törökország kész Észak-Tráciában semleges zónát létesíteni, amely Drinápolyt is magában foglalná, a vár erődítményeit lebontani, a csapatokat visszavonni és minden megegyezést a nagyhatalmak jóváhagyása alá bocsátani, annak a feltételnek elismerésével, hogy Törökország tulajdonjoga Drinápolyra biztosítva maradjon.

BERLIN, aug. 25. A Lokalanzeiger jelenté Párisból: Konstantinápolyból érkezett magánjelentések szerint az orosz nagykövet egy beszélgetés után, melyet Nizami pasával, aki annak idején Törökországot a londoni konferencián képviselte, a török-bolgár megegyezésről folytatott, a következőleg nyilatkozott:

— A porta egyelőre nem hajlandó más engedményeket tenni, mint hogy beleegyezik a határnak a bolgároknak nézve kedvező szabályozására és Kirkkilisszét átengedi.

Drinápoly nyitott várossá való átváltoztatásának a kérdését a beszélgetésben csak futólag érintették.

—«»—

Igyék naponta 1—2 palaczk

**Szent István
Dupla-malátasört**

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzöde” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlandó lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noeraen tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

Urihölgy fiával

butorozott szobát keres
fürdőhasználattal. Címet kérem a kiadó hivatalba.

Török előnyomulás.

SZOFIA, aug. 25. Hivatalos közlés szerint a régi bolgár határ közvetlen közelében levő Kirdsali-ba török csapatok nyomultak be. Az ottani lakosság rémülve menekül Bulgária belsejébe. A kormány sürgős tiltakozást jelentett be a nagyhatalmaknál.

Ujabb demarche.

LONDON, aug. 25. A konstantinápolyi nagykövetség nevében — mint a Daily Telegraph-nak jelentik — az egész diplomáciai testület élén jegyzéket fog átnyújtani a portának. Ennek a jegyzéknek a megszüvegezése most van munkában. A nagyhatalmak még egyszer felszólítják a török kormányt, hogy rendelje vissza seregét az enosz—midiai határ mögé és ha a porta nem teljesíti a követelést, megfenyegetik pénzügyi bojkottal.

Bulgária nem tárgyal Törökországgal.

SZOFIA, aug. 25. Azon konstantinápolyi hírek, amelyek szerint Drinápoly dolgában tárgyalások vannak Törökország és Bulgária között, tévesek, minthogy a bolgár kormány nézete szerint Drinápoly kérdését a londoni békekötés elítélte és így további közvetlen tárgyalásokra nincsen ok.

Drinápoly a törököké?

PÁRIS, aug. 25. A Petit Parisien jelenti: A nagyhatalmak a drinápolyi kérdést Törökország javára döntötték el és csupán arra fognak szoritkozni, hogy jó tanácsokat adnak a portának arra nézve, hogy juttasson engedményeket Bulgáriának. Konstantinápolyi hírek szerint a szófia kormány bele fog törődni Drinápoly elvesztésébe, de az önkéntes lemondás fejében azt kívánja, hogy Törökország romboltassa le a drinápolyi erődöket és Kirkkilisszét engedje át Bulgáriának. A portán azt hiszik, hogy a

Olcsó tűzifa

felapritva kapható az Első fiumei parkettgyár és gőzfűrészt r. t.-nál házhoz szállítva tonnánként (1000 kilo) 25 koronáért. Legkisebb szállítás egy fuvar (körülb. 2 tonna). Telefon 16-29 és 39.

Fájdalomtól mélyen megtörve jelentjük, hogy

Moravek Lipót úr

M. KIR. ÁLLAMVASUTI FŐFELÜGYELŐ

hosszas szenvedés után folyó hó 24-én reggel 6 órakor 57 éves korában Lovranában nemes lelkét visszaadta Teremtőjének. Draga halotlunkat, a ki 24 évig volt a fiumei m. á. v. forgalmi főnökség vezetője, folyó hó 26-án délután 4 órakor kísérik a Viale Francesco Deák 1 sz. gyászaházból a fiumei temetőbe, ahol a róm. kat. egyház szertartása szerint helyezik örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise áldozat f hó 27-én délelőtt 9 órakor fog a városi székesegyházban a Mindenhatónak bemutatni.

A gyászoló család.

POLLA, temetkezési vállalat.

drinápolyi kérdés már a legközelebbi napokban teljesen tisztázódni fog.

A porta is fenyeget.

PÉTERVÁR, A porta Oroszországnak a pénzügyi bojkottal való fenyegetésére hirtelen kijelentette, hogy ennek az lenne az első következménye, hogy a porta kénytelen volna Örményországban az összes kilátásba helyezett reformoktól tartózkodni. Ezáltal pedig újra kiélelednék az örmény kérdés, a mit Németország nem lesz hajlandó megengedni.

Bulgária engedett.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 25. Naevevics bolgár követ hivatalosan bejelentette a portán, hogy Bulgária lemond Drinápolyról.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 25. Izzed pasa fővezér Drinápolyba utazott, hogy a tiszteket lecsillapítsa és rávegye arra, hogy vonuljanak vissza a Marica jobb partjára.

BERLIN, aug. 25. Németország a drinápolyi kérdésben Törökország pártjára állott.

„DE LA VILLE“SZALLODA ÉS KÁVÉHAZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitűnő kavéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Estenként az első BÉCSI NŐI ZENEKAR hangversenye. Naponta új műsor.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

A kinek eladó **használt butor** van vagy **olcsón akar butort venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkerekedőhöz

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

x Dr. Pachany A. fogorvos visszajött a londoni orvosi kongresszusról és újból megkezdte rendeléseit.

**ABBAZIA
PENSION
QUISISANA**

I. rendű ház.
Révész J. tul.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

**Restaurant
MIRAMARE**

CIRKVENICA.
Bérlo: BEDŐ IMRE.

— **Elmaradnak az abbáziai operett-előadások**, mivel Ferry Hermina k. a. élvén a primadonnának természetadta szeszélyeivel, lemondott és ennek folytán az egész ensemble feloszlott. Az abbáziai vigalmi bizottság az elmaradt előadások kárpótlásaként fényes új műsört állít össze.

— **Abbázia idegenforgalma.** Ez év elejétől aug. 18-ig 35.392 fürdővendég és 6294 átutazó, összesen 41.686 személy érkezett, ebből aug. 14—18 időszakra 1129 vendég esik. Aug. 18-án a jelen voltak száma 4875.

— **Gyermekbál Abbáziában.** Rendkívül bájos gyermek-mulatságot rendezett szombaton délután a Quarnero-kávéház tulajdonosa az Abbáziában nyaraló apróságok számára. Még az ideges, embergyűlölő bácsik is mosolyogva nézték azt a csillogó szemű, kipirult arcú gyermekhadat, melynek csengő kacagása úgy hallatszott, mint a világ legszébb muzsikája. Volt tombola, melyen minden jegy nyert, utána pedig tánc, amelyet sokáig nem fogják elfelejteni azok, akik látták. Mint kurizomot jegyezzük meg, hogy a mulatságon belépti díj nem volt.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Fried Armin	Habsburg
Skoda Anna	Habsburg
Leitner Róza Wien	Habsburg
Gáspár Lajos Budapest	Habsburg
Sándor Rezső Czegléd	Habsburg
Guttentag Alice Wien	Habsburg
Lizziann Emil Wien	Habsburg
Morgenoff Ludwig Moszkva	Habsburg
Stiller Jenő Budapest	Stefania
Lustig Miksa Budapest	Stefania
Kende E. Budapest	Stefania
Guttman Alfréd	Stefania
Berger Elise Berlin	Stefania
Lande Helén Berlin	Stefania
Ostriach Paul Kieff	Stefania
Schön Ignác Szege	Juliana
Hirschler Miksa Budapest	Juliana
Tornjai Bálint Vásárhely	Securanst.
Miklosik István Nagyvárad	Securanst.
Bernáth György	Securanst.
Mészáros Ferenc Szatmár	Securanst.
Erdélyi László	Securanst.
Löwenfeld Aladár Pécs	Securanst.
Gruber Jakab Debrecen	Securanst.
Krausz Ilona Debrecen	Securanst.
Prez Ferenc	Securanst.
Niedermayer Marie Pressbaum	Steinacker
Müller Ernst Wien	Steinacker
Góth Lajos Budapest	Steinacker

Legolcsóbb bevásárlási forrás:

M. Tobik, a Keztyükirály-hoz,

ABBAZIA, Reichsstrasse 28, VILLA NADA.

Uri-, női-, és rövidáru cikke, fürdőruhák, kalapok, sapkák, botok, ernyők, cipők, és minden egyéb szükségleti tárgy. Magyar kiszolgálás.

Abbáziai különlegességek!

Mindenkinek kedves

Ajándék

FIUM'E
kikötőből

1 zsák kávé

(en miniature) finom
pörköltkávétöltve.

Kapható - 3 minőségben -

6. STOCHEL csemegezetében

Scholta József Lemberg
Neiger Jakab Budapest
Reich Alois Wien
Bloch Julius Petersburg
Barna Ödön Budapest
Kalisch Sámuel Budapest
Heschek Ernestine Lemberg
Zahler Lajos Budapest
Hitrowe E. Kiew
Lidl Johann Lemberg
Tausz Vilmos Budapest
Schwarcz Sámuel Wien
Zborwska Mária Lemberg
Schönberger Béla Bánhida
Kotoff Theodor Moszkva
Kornfeld Marianna Wien
Wasowicz Sigismund Lemberg
Kabakoff Lodz

Antonushof
Quisisana
Quisisana
Quisisana
Grosz
Grosz
Speranza
Speranza
Speranza
Antonushof
Abbazia
Abbazia
Penelope
Penelope
Speranza
Schanzer
Armonia
Car

Sziklai Samu Budapestt
Hatschek Pál Arad
Schmidt Béla Győr
Piek Nándor Debrecen
Géza Lajos Budapest
Gerő Lajosné Budapest
Tyrmann József dr. Komárom
Löwenbach Benedikt Makó
Balogh Rezső Budapest
György János Budapest
Frilard Cz. dr. Trsztena
Schwarcz Emanuel Wien
Jedlicka János Wien
Krechowiecki Severin Lemberg
Seifert Ferenc Lepoglava
Moslavce Wanda Lepoglava
Fendrich Sándor Baja
Meyer Friedrich Gráz
Knula Alfréd Weiswasser
Wiener Regina Wien
Jusko Mimi Wien
Schloss M. Wien
Krak Oswald Lemberg
Pollatschek Róbert Wien
Smolen Karl dr. Chrzanow
Bukvay Julia Gödöllő
Milkovic Dana
Baghy Istvánné Tizzaszentimre
Kiss A. Budapest
Weisz János Nagyvárad
Neumann Miksa Nagyvárad
Rossmann Nathale Varsó
Biesiadecka Hanna Krakó
Schossberger Sigmund Overbász
Ferenc Zsigmond Budapest
Groh Ede dr.
Pokorvi József dr.
Tyta József Kladno
Zlamal Richárd Wien
Czerwinka Wilhelm Wien
Molnár Tódor Serajevó
Prelec L. Budanest
Daniessics Margit
Stavinszky Mihály Kiew
Lipp Karl dr. Stuttgart
Auerbach Juliska
Schwarcz aKtalina
Mirkovic Branko Budapest
Plens A. Preran
Szappanos Kálmán Budapest
Harste Heinrich Wien
Burd Miholiv Póla
Krause Jenő dr. iKsmárton
Pollák Juile Wien
Pau E. dr. Wien
Fekete Zsigmond Budapest
Urbatschek Amália Budapest
Szántó Ernő Budapest
Krov I. Szeged
Orzie Oskár Trau
Dracic T. Prozer

Geselina
Fair Home
Fair Home
Fair Home
Quitta
Quitta
Quitta
Quitta
Quitta
Schlosser
Schlosser
Al Mare
Al Mare
Al Mare
Schanzer
Schanzer
Herkules
Staatsb. K.
Staatsb. K.
Selene
Selene
Selene
Selene
Selene
Szeiffert
Augusta
Maria T.
Töchterheim
Hermitage
Lido
Lido
Lido
Savoy
Savoy
Savoy
Al Mare
Landr
Landr
Landr
Landr
Tivoli
Neuhausler
Plesch
Plesch
Plesch
Plesch
Vermes
Vermes
Vermes
Posthorn
Posthorn
Posthorn
Posthorn
Wienenheim
Wienenheim
Stefanie
Georg
Georg
Georg
Juliana
Volosca 201
Posthorn

AUSTRO-CROATA.

Tengerhajózási Részv.-Társ. Ponte (Veglia)

kirándulásai

Slavia, Frankopan s Kvarner gözhajókkal:

—«»—

Kedden, aug. 26-án: Malinska-, Veglia-, Beska- és Arbeba, indulás Abbáziából reggel 7 órakor, Lovranából 7.20-kor; visszaérk. Lovranába este 8.30, Abbáziába 8 óra 50 perckor.

Szerdán, aug. 27-én: Cirkvenicába és Verbenico-ba, ind. Abbáziából d. u. 2, Lovranából 2.20-kor; visszaérk. Lovranába este 8.30, Abbáziába 8.50-kor.

Csütörtök aug. 28-án: Sétahajózás a Canale Faresiná-n át a Canale Arsá-ba. Indulás Abbáziából délután 2, Lovranából 2.20 órakor; visszaérk. Lovranába este 7.50, Abbáziába 8.15 órakor.

Péntek, aug. 29-én Arbe-be. Ind. Fiuméből d. e. 10.15, Abbáziából 11, Lovranából 11.20 órakor; visszaérk. Lovranába este 7.50, Abbáziába 8.15, Fiuméba 9 órakor.

Péntek, aug. 29-én: Buccariba. Ind. Abbáziából d. u. 2.15, Lovranából 2.30; visszaérk. Lovranába este 6.30, Abbáziába 6 órakor.

Szombat, aug. 30-án. Lussingrande és Lussinpiccolóba. Ind. Fiuméből reggel 7.35, Abbáziából 8.20, Lovranából 8.40-kor; visszaérk. Lovranába este 8.10, Abbáziába 8.35, Fiuméba 9.20 órakor.

Szombat, aug. 30-án: Portoré és Cirkvenicába. Ind. Abbáziából d. u. 2, Lovranából 2.20 órakor; visszaérk. Lovranába este 7.20, Abbáziába 7 órakor.

Vasárnap aug 31-én: Sansego-szigetére. Ind. Fiuméből reggel 7.30, Abbáziából 8.20, Lovranából 8.40-kor; visszaérk. 8 órakor este.

Vasárnap, aug. 31-én: Arbé-ba. Ind. Fiuméből reggel 7.35, Abbáziából 8.20, Lovranából 8.40; visszaérk. Lovranába este 6.10 Abbáziába 6.35, Fiuméba 7.20 órakor.

Bővebb felvilágosítások és jegyek kaphatók:

Fiumében: az Austro-Croata ügynökségénél, Riva Cristoforo Colombo 4. sz. (Telefon 12-64.)

Abbáziában: a molón levő Austro-Croata pavillonban. (Telefon 272.)

Lovranában: a Mandria könyvkereskedésben a kikötőnél.

— Étterem a hajón. —

DR. MAHLER
SANATORIUMA, ABBAZIA

üdülők részére

Ideális nyári tartózkodás. Teljes penzió 10 koronától kezdve. Nagy arnyas park.

Szénsavas és tengeri fürdők, hidegvízgyógyintézet, hízaló és étrendi kurák. Egész éven át nyitva.

Benedek Zsigmond
fodrász, Abbázia. Villa Miramar (Viktoria penzió mellett.)

Kütön Uri és női terem, hajmosás, hajszáritás, villamos arc massage, ondulatió, manicure pedicure. Telefon 121.

Collins W. Wien
 Collins Eduárd Wien
 Zimny Stanislaus Lemberg
 Szabó Henrik Budapest
 Horváth Zelenka Budapest
 Reisz Lipót Malacka
 Stiasny Róza Wien
 Molnár Jenő dr. Nagyvárad
 Altmann Jakab Wien
 Levi Raphael München
 Schutzmann Anna Lemberg
 Schwarz Adolf Wien
 Bekovitz Helena Budapest
 Fried Hermann Budapest
 Brut H. Rostov
 Bagorsukov dr. Rostov
 Adler Katharina Wien
 Ilie Dusan Agram
 Szabó Lajos Budapest
 Ebel Irma Budapest
 Sperling Salo Lemberg
 Hartmann Siegfried Prága
 Dovich Alfréd Póla
 Kirchhoff Ernst Wien
 Dworschak Eduárd Königsfeld
 Rob Paul Wien
 Rédei Ármán Budapest
 Bakos Elza Budapest
 Saval M. Budapest
 Vojnaroski Vaclan Lodz
 Missala Adalbert Lodz
 Jawadil Carl Wien
 Wissing Franz Wien
 Velisska B. Smichov
 Berger Ferenc Ujpest
 Löwy Ármán Ujpest
 Berger Máté dr. Ujpest
 Vajda Gyula Hercegfalva
 Eisler Adolf Székesfehérvár
 Kósa Zsigmond Budapest
 Friedmann Wilhelm Lemberg
 Malik József Ostrau
 Goldstein Mlada Antin
 Rothan Max Wien
 Fischer Kristóf Eger
 Mosele A. M. dr. Szt.-Pétervár
 Dukesz József dr. Nagybecskerek
 Heaschak Slava Kreutz
 Schwarz Sándor Budapest
 Janesek Ernő Budapest
 Frank Sándor Budapest
 Gold Tivadar Marcali
 Kalan Jakab Amerika

Varglien
 Varglien
 Ceres
 Drazica
 Drazica
 Drazica
 Melanie
 Melanie
 Stern
 Stern
 Stern
 Quarnero
 Quarnero
 Quarnero
 Quarnero
 Quarnero
 Bruceic
 Kinkela
 Jacie
 Jacie
 Jacie
 Grand H.
 Grand H.
 Grand H.
 Grand H.
 Lackner
 Szegő
 Szegő
 Mascagni
 Mascagni
 Miran
 Miran
 Miran
 Miran
 Ella
 Vécsey
 Vécsey
 Vécsey
 Vécsey
 Plöbst
 Plöbst
 Vinko
 Miler
 Union
 Union
 Bristol
 Bristol
 Bristol
 Bristol
 Bristol
 Posthorn

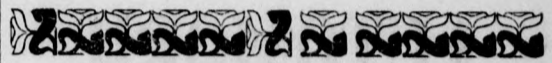
KÖZGAZDASÁG.

— **Magyar Keleti Tengerhajózási R.-T.** hajói közül Attila gőzös fiemei útján érintette Colombo kikötőjét, Augusztia Főhercegnő gőzös Dunstonban rakodik Genova vagy Savona részére, Erdély gőzös utban van Genovából az azovi tenger felé, Gróf Tisza István gőzös ausztráliai útján érintette Port Said kikötőjét, József Agost Főherceg gőzös Triesztben rakodik ki, Kárpát gőzös Taganrogban rakodik Hamburg részére, Kelet gőzös Galac és Konstantinápoly között közlekedik Sulina, Konstanz, Várna és Burgas kikötők érintésével, Kosuth gőzös Dunstonban rakodik Velence részére, Orsova gőzös Emdenben rakodik ki, Tátra gőzös utban van Fiuméből az azovi tenger felé, Turul gőzös ausztráliai útján érintette Colombo kikötőjét.

— **Az Adria** hajóinak mozdulatai: Adria rakodik Genuában hazafelé B vonalon. Andrassy aug. 21-én indult Bariból Trieszt és Fiuméba A vonalon. Arad aug. 4 óta rakodik Genitcheskben Rotterdam részére. Árpád Nápolyban rakodik Marseille részére B vonalon. Balaton aug. 18-án haladt el Gibraltár mellett Braziliába menet. Báro Fejérvary aug. 19 óta rakodik Cardiffban Velence részére. Báthory Marseilleben rakodik hazafelé A vonalon. B. Kemény aug. 14 óta kirakodik Velencében. Buda II. aug. 19-én haladt el Gibraltár mellett Malta, Velence, Trieszt és Fiuméba menet. Carola aug. 20 óta Fiumében. Javitás alatt. Deák aug. 14 óta rakodik Swanseában Fiume részére. Duna aug. 16 óta rakodik Rio de Janeiroban Fiume és Trieszt részére. Jókai aug. 21-én indult Fiuméből Palermo, Lisszabon, Leixoes, Dunquerque és Rouenba. Kálmán Király aug. 14 óta kirakodik Rouenban, onnan Cardiffba megy. Kassa rakodik Maltában Marseille és Spanyolország részére A vonalon. Kolozsvár aug. 15 óta kirakodik Bordeauxban. Lederer Sándor rakodik Fiumében Marseille és Spanyolország részére A vonalon. Mátyás Király aug. 21-én indult Cataniából Fiuméba B vonalon. Nagy Lajos aug. 20-án indult Anconából Görögországba. London részére fog rakni. Rákóczi rakodik Triesztben északafrikai vonalon. Stefánia aug. 14 óta rakodik Swanseában Velence részére. Szápáry ma indul Triesztből Marseillebe B vonalon. Széchényi ma indul Bariból Sebenicoba. Szeged ma indul Triesztből Spalato, Ancona, Livorno, Genua és Braziliába. Széll Kálmán aug. 16 óta kirakodik Londonban, onnan Swanseába megy. Szent István aug. 16 óta kirakodik Alicantéban, onnan Rotterdam, Antwerpen és Glasgowba megy. Szent László Palermoban rakodik hazafelé

A vonalon. Tibor aug. 14-én indult Rio de Janeiroból Algir, Malta, Fiume és Triesztbe Tisza Oranban rakodik hazafelé északafrikai vonalon. Zichy rakodik Maltában hazafelé északafrikai vonalon. Zrinyi rakodik Porto Maurizioban Marseille és Spanyolország részére A vonalon.

+ **Atlantica.** Az Atlantica Tengerhajózási Részvénytársaság hajóinak mozdulatai ról a következő híreket vettük: Az Atlantica gőzhajó utban van Sulinából Rotterdamba, a Budapest gőzhajó elhaladt Gibraltár mellett Rotterdamba, a Fiume gőzhajó utban van Constantzából a Dunába, a Gróf Khuen Hédervary gőzhajó utban van Buenos-Ayresből Rotterdamba, a Gróf Serényi Béla gőzhajó elhaladt Ushant mellett Fiuméba, a Hunnia gőzhajó kirakodik Brailában, a Kosuth Ferenc gőzhajó utban van Cardiffból a Dunába, a Magyarország gőzhajó kirakodik Brailában, a Morawitz gőzhajó utban van Cardiffból Buenos-Ayresbe, a Polnay gőzhajó utban van Fiuméből Khersonba, a Szterényi gőzhajó elhaladt Sagres mellett Rotterdamba.

„Első rituális bar”

ortodox koser borok és más **italok**, mindennemű hideg és meleg **ételek**.

Előfizetések kosztra házban és házon kívül elfogadtatnak.

Weintraub Manó.

Via Alessandro Volta 2. sz.

Tripovich D. és Tsa. hajózási vállalat Naponkénti nyári gyorsvonat

Triesztből Velencébe és vissza

a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzösökkel. Az ut tartama csak **3 óra**.

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d. e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u. vasárnap 8 órakor d. u.

Endrei-féle fiu-nevelő intézet Zentán.

Saját polgári iskola. Gimnásiumi és elemi tanulók is felvétetnek. Nyelvek, zene, festés. Leggondosabb nevelés. Alapos tanítás. Kitünő ellátás. Ellátási díj egész évre 600 Kor., felsőbb osztálybelieknek 700 Korona

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Kutyakedvelőknek,

jutányos áron eladnék nemesfajú, nagy növésű három hónapos him kutyákat. Bővebbet a susáki fürdő ruhatárnoknőjénél, Brajdica.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjű betegségek levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasúti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árak.

Kitűnő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

LIDO-VENEZIA CASA VENIER

a „Hungária“ szálló mögött.

Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron 1 percnire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézetből. Villanyos világítás.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához

Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87.

Üres lakások és butozott szobák szintén közvetítetnek.

RITKA ALKALOM!

Egy 18122 lőerős, négyhengeres használt

AUTOMOBIL

a világhírű „Mercedes“ gyárból (a legjobb autógyártmány) ötüléses karrossziával, kitűnő állapotban

4600.-- kor.ért eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszertárak, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőeszközök stb. sfb.

Irodai gyakornok,

ki a magyar nyelven kívül a német, olasz vagy horvát nyelvet is bírja, kezdő fizetéssel helybeli irodában felvétetik, Cím a kiadóban.

Fiatal magyar szolgát

40-50 korona havi fizetéssel felvesz „A Tengerpart“ kiadóhivatala.

Kiadó nagy 6 ablakos, 160 négyzetméter nagyságu

helyiség

hozzavaló 2 irodaszobával a város központjában. Cím a kiadóban.

A városi takarékpénztár Corsón levő épületeinek lebontása folytán

eladásra

kerülnek különböző használt épületrészek egymint: ajtók, ablakok, korlátok, üzleti portálok, lépcsőzetek és parkettek. Bővebb információt nyújt HERING Arthur építési vállalata Via delle Pile 1.

Egy tisztességes

ujságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART kiadóhivatala.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekció árukban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.

Telefon 15-65

Fiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. 11-60.

Ujjonnan és higienikusan berendezett külön kabinokban olcsón végeztetik fejmosás, hajfestés, onduláció, divatos fésülés és manicure. Nagy raktár divatos betétkből, vágott hajból és pipere cikkekből.

A higienikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

—= Teljes penzió napi 10 liráért. =—

Ujságkihordó fiukat vagy asszonyokat jó fizetéssel felvesz.

A TENGERPART

kiadóhivatala.

Steiner Ferencz

Ékszer - arany - és chinaezüst - áruk

Fiume, CORSO 35.

Telefon szám 206.

dús választéban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióközlete

Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek fehéreneműek, aljak bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek, stb. stb. szolid, szabott áron.

Katonai és egyenruházati cikkek gyári raktára. Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).